

KURUKAHVECİ MEHMET EFENDİ

unlimited

ANA SAYFA AJANDA SERİLER HAKKINDA ABONELİK YAYINLAR NEREDE BULUNUR? İLETİŞİM

Günlük sanat içerikleri almak için ücretsiz üye olabilirsiniz

* indicates required

Email Address *

Her sabah saat 10.00'da görüşmek üzere!

Subscribe

YAZILAR ENGLISH SERGİ RÖPORTAJ YORUM HABER GÖSTERİ SANATLARI Daha fazla ▾

 Ayşe Draz & Mehmet Kerem Özel · 19 Nis 2022 · 4 dakikada okunur

On soruluk sohbetler: Canan Yücel Pekiçten

Dans sanatçısı Canan Yücel Pekiçten'in *Seylan Çayı'nın Tadı Nasıl Çıkarılır* adlı performansı 23 ve 24 Nisan'da Kundura Sahne'de izleyiciyle buluşuyor. Sanatçıyla Batı'nın kolonyal geçmişini tartışmaya açarak, Seylan Çayı'nın tadını çıkarmanın "öteki" yollarını aradığı yapıtı üzerinden sohbet ettik

Röportaj: Ayşe Draz & Mehmet Kerem Özel

Seylan Çayı'nın Tadı Nasıl Çıkarılır, Konsept, Koreografi ve Performans: Canan Yücel Pekiçten
Dramaturjik Destek: Ayrin Ersöz, Rodia Vomvolou, Suzy Blok, Ses Tasarımı: Sair Sinan Kestelli
Ses Kayıt: Ayşe Zeynep Hatipoğlu (Çello), Video ve Sahne Tasarımı: Canan Yücel Pekiçten,
Fotoğraf: Serhat Koç

Son yıllarda hem koreografisini gerçekleştirdiği hem de içinde bir dans sanatçısı olarak yer aldığı işlerle ön plana çıkan Canan Yücel Pekiçten, pandemiye verilen mecburi bir aradan sonra *All about the Heart (Yüreğe dair)* adlı işini 9 ve 10 Nisan'da, sezonda kapılarını zengin bir dans programıyla açmış olan Beykoz Kundura Sahne'de sahneledi. Pekiçten'in 23 ve 24 Nisan'da ise gene Kundura Sahne'de, *Seylan Çayı'nın Tadı Nasıl Çıkarılır* adlı yapıtı Türkiye prömiyerini yapıyor olacak. Sanatçının çay demleme ritüelini Batı'nın bir şeyleri yapmanın en verimli yolunu öğretme arzusunu temsilen kullandığı *Seylan Çayı'nın Tadı Nasıl Çıkarılır* adlı yapıtında Pekiçten, beyaz çoraplarını, beyaz çamaşırlarını, tüm bedenini, inci taneleri ve dünya ile bağlantı kurduğu beyaz küreleri çaya daldırarak, kolonyal bir ürün olan Seylan Çayı'nın tadını çıkarmanın "öteki" yollarını arıyor.

Seylan Çayı'nın Tadı Nasıl Çıkarılır, Konsept, Koreografi ve Performans: Canan Yücel Pekiçten
Dramaturjik Destek: Aydin Ersöz, Rodia Vomvolou, Suzy Blok, Ses Tasarımı: Sair Sinan Kestelli
Ses Kayıt: Ayşe Zeynep Hatipoğlu (Çello), Video ve Sahne Tasarımı: Canan Yücel Pekiçten,
Fotoğraf: Geert Snoeijer

Dansın özü sizce nedir?

Dansın kendisi öz olabilir. Sally Banes'in de dediği gibi "Kendinde şey"dir dans. *Substance Over Form*, "Özün Önceliği Prensibi" anlamına gelen tamamen sanat alanı dışında, vergi uygulamalarında kullanılan teknik bir terim. Bambaşka bir disipline ait olan bu teknik terim ile dansı hep yan yana düşünürüm.

Sanatın dönüştürücü gücüne inanıyor musunuz? Nasıl?

Bir eseri gördükten sonra bazen hayatın olağan akışı içerisinde karşılaştığım şeyleri algılama ve ilişkilendirme biçimimde bir dönüşüm olabiliyor.

Bir iş üretirken hangi kaynaklardan beslenir, nelerden ilham alırsınız? Rüyalarınızın işlerinize etkisi olur mu?

Bulduğum çevre, bu çevreyi değiştirme arzusu, bu yeni değişiklikte nasıl konumlandığım ve konumlandırıldığım, insanlarla ilişkilerim, koşullandırılmış durumları fark ettiğim anlar, korktuğum-tiksindiğim şeyler, sanat tarihi, beklentiler, gülemediğim, gülümseyemediğim durumlar, anlar ilham verebiliyor. Rüyalarımda gördüğüm imgelerden ilham aldığımı hatırlamıyorum ama uykuyla uyanıklık arasındaki o hâl, tuhaf bir durumun içinde oluş hâli beni etkiler.

All about the Heart, Konsept, Koreografi & Dans: Canan Yücel Pekiçten, Ses ve Müzik Tasarımı: Etem Kaplan, Ses Kayıtları: Umut Tingür, Ozan Zencir ve Burcu Soysev, Video: Metin Çavuş, Canan Yücel Pekiçten, Görüntü Yönetmeni: Soetkin Versteegen, Canan Yücel Pekiçten, Işık Tasarımı: Utku Kara, Fotoğraf: Murat Dürüm

Eğer zaten halihazırda bir adı yoksa, üzerinde çalışmakta olduğunuz yapıta adını vermeye ne zaman karar verirsiniz?

Sanatsal araştırma sürecinin bazen en başında, bazen ortasında, iş kendi odağını bulduğunda karar vermiş oluyorum. Bir önerme olarak beliriyor.

Dünyanın mevcut durumunu değerlendirdiğinizde, bir sanatçı olarak sizin için en önemli ve acil konu nedir?

Dünyanın mevcut durumunu değerlendirildiğinde gözüme çarpan en önemli ve acil konu, ortaya çıkan devasa sorunların çözümünde yapılması gerekenlerin bu sorunlara yola açanlara değil de tüm bu olumsuz sonuçları yaşamak zorunda bırakılan çoğunluğa havale edilmesi ve insanların bunlarla baş etmedeki sorumluluklardan kaynaklanan suçluluk duygularının da onların omuzlarına yüklenmiş olmasının yol açtığı haksızlığın bilincinde olabilmenin koşullarını yaratmak. Üstelik dünyanın hemen her yerinde katlanılması giderek güçleşen koşullar altında çalışan insanlar hem bu koşulların yol açtığı ağır sorunlara maruz kalarak yaşamlarını sürdürmeye mecbur bırakılmakta hem de onlardan giderek daha çok verimli olmaları, başarılı olmaları, iyi olmaları, ruh sağlıklarını korumaları beklenmekte.

All About the Heart, Konsept, Koreografi & Dans: Canan Yücel Pekiçten, Ses ve Müzik Tasarımı: Etem Kaplan, Ses Kayıtları: Umut Tingür, Ozan Zencir ve Burcu Soysev, Video: Metin Çavuş, Canan Yücel Pekiçten, Görüntü Yönetmeni: Soetkin Versteegen, Canan Yücel Pekiçten, Işık Tasarımı: Utku Kara, Fotoğraf: Murat Dürüm

Sadece bir dans sanatçısı veya koreograf değil aynı zamanda çağdaş sanat alanında işler üreten başkalarıyla da sık sık iş birlikleri gerçekleştiren bir sanatçısınız. Biraz bu deneyimlerinizden ve bu deneyimlerin birbirlerini hangi açılardan beslediğinden söz eder misiniz?

Bu deneyimler verimli ve güzel süreçlerdi. Genel olarak bu tür iş birliklerinde, alanlar arasında hiyerarşi ve iktidar ilişkisi yaratmayan yeni iş birliği ve melezleşme biçimlerinin araştırılması gibi yeni yolların ve yöntemlerin araştırılmasının gerekli olduğunu düşünüyorum.

Sizin yer aldığınız çoğu işte, özellikle de *All about the Heart (Yüreğe dair)*'de, sadece bedenle değil bakışınla da icra ettiğinizi görüyoruz; seyirci ile ilişki kurmanın bir başka yolu olan bu bakışınız nasıl şekillendi?

All About the Heart (Yüreğe dair) kendimi Batı geleneğindeki klasik "seyir" in bakışına sunmaya ve sanki izlenmiyormuşçasına dans ettiğim bir varoluşa izin vermeyen bir eser. Kendi bedenimi etkin bakışa seyirlik bir obje gibi sunmak bu işin özü ile buluşmuyordu. Sahnedeki objelerin yanında tek başına bir varlık olarak benim bakışımın da seyircininki kadar etkin bir bakış olması gerekiyordu. Bu bir tür silahların eşitliği.

Yakın zamanda Beykoz Kundura'nın *Vardiya* programına katıldınız, bize biraz bu süreçten bahsedebilir misiniz?

Beykoz Kundura'nın arşivi ile çalışmak üzere davet edildim ve orada arşiv üzerinde çalıştığım on gün geçirdim. Beykoz Kundura hem fiziksel hem dijital olarak çok büyük bir arşive sahip kültürel bir miras. Ne üzerine çalıştığımı ve odaklandığımı Haziran ayında yapılacak bir kamusal programda detaylı olarak aktaracağım.

Seylan Çayı'nın Tadı Nasıl Çıkarılır, Konsept, Koreografi ve Performans: Canan Yücel Pekiçten
Dramaturjik Destek: Ayriin Ersöz, Rodia Vomyalıoğlu, Suzu Blok, Ses Tasarımı: Sair Sinan Kestelli
Ses Kayıt: Ayşe Zeynep Hatipoğlu (Çello), Video ve Sahne Tasarımı: Canan Yücel Pekiçten,
Fotoğraf: Hermien Buyse

Follow us

Türkiye prömiyerini Kundura Sahne'de yapacak olan son işin *Seylan Çayı'nın Tadı Nasıl Çıkarılır* ile bir anlamda Batı'nın kolonyal geçmişi ile hesaplaştığınızı söylüyorsunuz; *Yüreğe Dair*'de de benzer bir araştırmaya, Batı'ya ait müzikal bir biçim olan opera ile hesaplaşmaya şahit oluyoruz, bu konuda neler söyleyebilirsiniz?

Baktığımız dinlediğimiz bu güzelliklerin temelinde ne var, neyin üzerine inşa edilmiş? Opera ve aryaları seviyorum, onlara dans etmeyi seviyorum. Çağdaş dans Batı'ya ait bir form. Bazen ortak iş birliği amacıyla stüdyoya girdiğimizde bir sanatçı olarak bu kolonyal mirasın izleriyle coğrafi ve kültürel temelde öteki olarak konumlandırıldığımızı, bedenimin ve hareket kodlarımın onların araştırma alanıymış veya öyle olması gerekiyormuş ve bunu da kabul etmek zorundaymışım gibi hissettiğim anlar oldu. İşte bu sebeple o aryaları ben farklı duymaya başladım. Dinlenen opera aryalarını duyuşumuzun veya günlük hayatın olağan akışı içerisinde karşılaştığımız vazolar, yelpazeler, çiçekli fincandaki çay gibi nesnelere bakışımızın neo-kolonyal ilişkiyi duyumsatmasını istiyorum.

***Seylan Çayı'nın Tadı Nasıl Çıkarılır*'i tek bir cümleye tercüme etmek zorunda olsaydınız bu ne olurdu?**

Bir şeyin tadını çıkarmanın en verimli yolu, onu elde etmenin devasa zahmetlerinin dışında kalarak o şeyi tüketmenin keyfine varmak için onu teorize edip koşullandırma hâli ile hâli hazırda zaten tadını çıkarmanın zamansal olarak paralel akışı arasındaki büyük boşluktan anlaşılabilir.